Кримінологічна асоціація України

Велика українська кримінологічна енциклопедія

у двох томах

том 1: А – Л

До 30-річчя Незалежності України

Харків
"Факт"
2021

УДК 343.9
В 27

Рекомендовано до друку
рішенням правління Кримінологічної асоціації України від 24 квітня 2021 року.

Рецензенти:
доктор юридичних наук, професор, заслужений працівник освіти України О. Ю. Салманова;
доктор юридичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України О.І. Беспалова

Редакційна колегія:
Сокуренко В. В. – доктор юридичних наук, професор, член-корепондент НАПрН України (голова);
Бандурка О. М. – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (співголова);
Гусаров С. М. – доктор юридичних наук, професор, член-корепондент НАПрН України;
Ярмиш О. Н. – доктор юридичних наук, професор, член-корепондент НАПрН України;
Швець Д. В. – доктор юридичних наук, доцент, заслужений працівник освіти України;
Могілевський Л. В. – доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України;
Бортник С. М. – доктор юридичних наук, доцент;
Бурдін М. Ю. – доктор юридичних наук, професор;
Клочко А. М. – доктор юридичних наук, професор

Науковий редактор:
доктор юридичних наук, професор, заслужений працівник освіти України О. М. Литвинов

В 27 **Велика** українська кримінологічна енциклопедія. У 2 т. Т. 1: А-Л / редкол.: В. В. Сокуренко (голова), О. М. Бандурка (співголова) та ін. ; наук. ред. О. М. Литвинов. – Харків : "Факт", 2021. – 853 [3] с.
ISBN 978-966-637-987-3

Енциклопедія – галузевий звід наукових знань у сфері теорії і практики протидії злочинності. Читачеві надається можливість ознайомитися з двома блоками довідкової інформації. Перший – містить відомості про особистості, чиї здобутки у вказаній сфері мають визначальний характер для української наукової думки про злочинність. Другий – присвячено огляду, опису, тлумаченню категорій і понять, що сформувалися та використовуються у дослідженнях з проблем кримінології, кримінального, кримінально-виконавчого, кримінального процесуального та інших галузей права, а також кримінально-превентивній практиці. Також наводяться наукові коментарі з питань історії становлення та сучасного стану кримінології, особливо інноваційних векторів розвитку її знань.

Для науковців, правоохоронців, фахівців у галузі державного управління, представників громадськості і широкого кола читачів, які цікавляться проблематикою протидії злочинності.

УДК 343.9

ISBN 978-966-637-987-3 © Велика українська кримінологічна енциклопедія, 2021

ГЕОМЕТРІЯ ЗЛОЧИННОЇ ПОВЕДІНКИ (П. Сердюк) 232
ГЕРНЕТ МИХАЙЛО МИКОЛАЙОВИЧ (В. Пальченкова) 235
ГІДНІСТЬ (Я. Лизогуб) 238
ГІЛІНСЬКИЙ ЯКІВ ІЛЛІЧ (В. Поклад) 240
ГІПЕРРЕАЛЬНІСТЬ (О. Литвинов) 241
ГІПОТЕЗА ДОСЛІДЖЕННЯ (І. Луценко) 242
ГЛАДКОВА ЄВГЕНІЯ ОЛЕКСІЇВНА (О. Литвинов) 243
«ГЛИБИННА ДЕРЖАВА» (В. Сазонов) 245
ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ЗЛОЧИННОСТІ (Ю. Орлов) 247
ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ЗЛОЧИННОСТІ (тренди) (О. Бусол) 249
ГЛОКАЛІЗАЦІЯ КУЛЬТУРНО-ПСИХОЛОГІЧНА (М. Максіменцев) 250
ГЛУШКОВ ВАЛЕРІЙ ОЛЕКСАНДРОВИЧ (О. Джужа) 252
ГОВАРД ДЖОН (К. Юртаєва) 254
ГОЛІНА ВОЛОДИМИР ВАСИЛЬОВИЧ (Ю. Данильченко) 256
ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ (роль у протидії злочинності) (М. Фіалка, О. Іщук) 258
ГРОМАДСЬКІСТЬ (С. Шрамко) 259
ГРОМАДСЬКІ ФОРМУВАННЯ З ОХОРОНИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ ТА ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ (М. Сийплокі) 261
ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО (А. Блага) 263
ГРОСС ГАНС (О. Джужа) 264
ГРУПА ТЕРОРИСТИЧНА (В. Ємельянов) 266
ГРУПИ НЕГАТИВНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ (А. Левченко) 269
«ГРУПИ СМЕРТІ» (в інтернеті) (Є. Гладкова) 270
ГРУПУВАННЯ ВАРІАЦІЙНІ (І. Луценко) 272
ГУМІН ОЛЕКСІЙ МИХАЙЛОВИЧ (К. Марисюк) 273
ГУСАРОВ СЕРГІЙ МИКОЛАЙОВИЧ (О. Литвинов) 276
ДАВИДЕНКО ЛЕОНІД МИХАЙЛОВИЧ (О. Литвинов) 277
ДАНИЛЬЧЕНКО ЮРІЙ БРОНІСЛАВОВИЧ (В. Голіна) 279
ДАНЬШИН ІВАН МИКОЛАЙОВИЧ (В. Голіна) 280

ГЛОКАЛІЗАЦІЯ КУЛЬТУРНО-ПСИХОЛОГІЧНА

Одна з тенденцій епохи другого постмодерну, глобальний вимір аномії загальнолюдського масштабу. Саме аномії, а не самобутності, автохтонності. На відміну від останніх, аномія передбачає конфлікт, а не взаємоповагу, взаємоузгодженість. Таке розуміння характеру глобальних конфліктів надало можливість С. Хантінгтону висунути цілком обґрунтовану тезу про зіткнення цивілізації, розвинути її до повномасштабної соціолого-культурологічної концепції. Доповнення останньої можна побачити в працях Р. Бенедікт, Е. Фромма, М. Мак-Люена та інших, у яких розкриваються фундаментальні положення щодо цивілізаційних відмінностей, що не можуть бути синтезовані, особливості їх взаємодії в умовах глобалізації, конфліктогенні межі економіко-правової конвергенції, культурно-політичної експансії. Кожна з цих граней проходить через живу соціальну матерію, через ціннісно-смислові, моральні принципи соціоґенези, їх проекції на площину особистісно-природничої ідентичності, взаємодії людини, суспільства й природи. Безпосереднє чи опосередковане втручання до настільки чутливої, соціовітальної сфери відтворення людського капіталу позначається на деформації диспозицій, із системи яких суттєво елімінуються уявлення про самоцінність природи, про загальнонаціональне та планетарне значення раціонального використання надр, про їх належну охорону.

Зауважимо, що моральні норми в геополітичному форматі залишаються на рівні декларацій, «співпереживань» і «стурбованості». Під час такого розгляду виявляється суто аксіологічно-мисленнєвий вимір їх буття; тоді як праксеологічний демонструє переважну дезінтегрованість, конкуренцію, глобальну стратифікацію. Об'єкт біосфери в цій боротьбі — ресурс, а не цінність для дискримінованих регіонів і країн, до яких, на жаль, належить і Україна.

Цілком зрозуміло, що країни-аутсайдри, їх народи приречені на іманентну, хронічну внутрішню конфліктність, конфліктогенність, детерміновану протистоянням між умовними постійними реформаторами й умовними ретроградами. Ці суспільства — суспільства аномії, розгортання, підживлення якої має широкий спектр криміногенних наслідків, що виявляються й у детермінації злочинних практик.

Літ.: Хантингтон С. Столкновение цивилизаций / Пер. с англ. Т. А. Велимеева, Ю. В. Новикова. Москва, 2003; *Фромм Э. Анатомия человеческой деструктивности / Пер. с нем. А. С. Гуревич. Москва,* 2007; *Мак-Люэн М. Галактика Гутенберга: Сотворение человека печатной культуры / Пер. с англ. А. Л. Юдина. Киев.,* 2014.

© ***М. Максіменцев***